بررسی آیات ولایت از دیدگاه فخر رازی

بتول پورداود[1]

چکیده

بحث و گفتگو درباره ولایت و امامت یکی از مهم‌ترین و دیرینه‌ترین بحث‌ها و گفت‌وگویی‌هایی است که در جهان اسلام بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص)میان مسلمانان مطرح شده است و اختلاف در مسئله ولایت به معنای عام و امامت به معنای جانشینی و وصایت بعد از پیامبر اکرم (ص)اختلافی ریشه‌دار و دارای ابعاد گسترده‌ای است.

البته ولایت ابعاد و زوایای مهمی دارد چرا که این مسئله با حیات فکری و اعتقادی و اخلاقی و اجتماعی و سیاسی امت اسلامی رابطه‌ای تنگاتنگ و تعیین‌کننده دارد. در قرآن کریم آیات متعددی در رابطه با این موضوع مهم وجود دارد که مسئله ولایت را در اندیشه و تعالیم اسلامی برجسته می‌کند.

در این پژوهش در بخش اوّل مباحث مقدماتی، معرفی مفسّر و متکلّم بزرگ اهل سنت «فخرالدین رازی» و تفسیر وی، را مطرح کرده‌ایم و در بخش دوّم در پنج فصل به بررسی آیات ولایت پرداخته ایم. در فصل اول به بررسی آیه ولایت، نظرات فخررازی وشبهات او از جمله شبهه سیاق وتناقض آیات پرداخته ایم. در فصل بعدی به تفسیر کامل آیه تبلیغ ودیدگاه فخررازی درباره این آیه پرداخته ایم. فصل سوم به بررسی آیه اکمال اختصاص داده شده است. در فصل چهارم به بررسی آیه اولی الامر، مصداق اولی الامر وشبهات این آیه پرداخته ایم. در فصل آخرنیز آیه صادقین، را مورد بررسی قرار داده ایم .در تمامی آیات ولایت دیدگاه‌های فخررازی را به طور مفصّل و روشن‌بینانه بیان کرده‌ایم. و با استفاده از منابع تفسیری و غیر تفسیری پربار مکتب تابناک تشیع هم‌چون المیزان، بحارالانوار، دلائل الصدق و ... و هم-چنین کتاب‌های اهل سنّت مثل شواهد التنزیل، درّالمنثور، مناقب ابن مردویه و ... به نقد و بررسی دیدگاه‌های فخررازی پرداخته‌ایم و تمامی شبهات مطرح شده از طرف ایشان را با بهره‌گیری از انوار قرآن و روایات پاسخ داده‌ایم تا حقانیت ولایت حضرت علی(ع)و بقیه امامان اثبات گردد.

کلید واژه‌ها: امامت، ولایت، فخر رازی

---

[1]. دانش آموخته سطح ۳ جامعه الزهراء(س) رشته تفسیر و علوم قرآن.